

HØRINGSUTTALELSE TIL NVEs FORSLAG TIL NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT Fra Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell/Fonnåsfjellet!»

Kort oppsummering

Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell / Fonnåsfjellet!» er sterkt bekymret over konsekvensene av NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft i område 56 Nordre Hedmark. Våre drøye 5.500 medlemmer utgjøres av en signifikant andel av Rendalens innbyggere samt eiere av fritidsboliger, besøkende/tilreisende, innbyggere i nabokommuner samt tilnærmet alle deler av det lokale næringsliv. Med bakgrunn i de åpenbart negative konsekvensene for alle interesser som våre medlemmer representerer, anmodes på det sterkeste at området i sin helhet blir tatt ut av nasjonal ramme for vindkraft. Aksjonsgruppen støtter fullt ut Rendalen kommunes høringsuttalelse, og ber om at det faglige grunnlaget, dokumentasjonen, kart etc. i denne legges til grunn også for aksjonsgruppens høringsuttalelse.

Om aksjonsgruppen

- Aksjonsgruppen «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell / Fonnåsfjellet» har mer enn 5.500 medlemmer – mer enn tre ganger flere enn innbyggertallet i Rendalen kommune (som har 1.788 innbyggere pr.1.kv.2019 – i tillegg til nærmere 2.600 fritidsboliger). Gruppen er tverrpolitisk og tverrfaglig balansert og sammensatt, og er unisont sterkt bekymret over konsekvensene av NVEs forslag til nasjonal ramme for industriell vindkraftutbygging i område 56 - Nordre Hedmark.
- Gruppen har siden etableringen primo april hatt godt over 100.000 innlegg, kommentarer og reaksjoner på Facebook – hvilket tydelig illustrerer både engasjementet og frustrasjonen.
- Gruppen har vært – og er – åpen for alle som aktivt vil kjempe mot vindkraftutbygging i store inngrepsfrie (INON) naturområder i Rendalen. Europa har som kjent snart ingen inngrepsfrie naturområder igjen, og de som er igjen øker raskt i verdi – som for eksempel område 56 – Nordre Hedmark. Gruppen har hatt som uttalt målsetting å arbeide for å sørge for at Rendalen er – og forblir – et bærekraftig reisemål med mest mulig inngrepsfri natur; Det vil utvilsomt være vår aller viktigste ressurs for all fremtid! De aktuelle områdene i Rendalen har i overflod av mye av det som resten av verden lengter etter, verdsetter og drømmer om (og i økende grad vil mangle - og dessuten betale godt for å oppleve i fremtiden); God plass, frisk luft, rent vann, stillhet/ro og masse uberørt natur med intakt flora og fauna som er svært sårbar for inngrep. De aktuelle områdene bærer med seg en unik kulturarv, unike kulturminner- og miljøer samt en rik og særegen historie; Veidemannskulturen – hvor alle de aktuelle områdene i Rendalen har vært hovedarena gjennom uminnelige tider!
- Rendalens og resten av områdets natur, stillheten og omgivelsene gir ro og påfyll; en stadig mer verdifull kontrast til folks stressende hverdager; UTEN INDUSTRIELL VINDKRAFT-UTBYGGING! Et Rendalen uten industriell vindkraftutbygging er en forutsetning for økt bolyst, økt besøkslyst og vil dessuten åpne for etablering av nye virksomheter og bærekraftig næringsutvikling. Helt i tråd med essensen i det pågående lokale prosjektet «Opplev Rendalen» - som er et avgjørende viktig fundament for lokalsamfunnets fremtid.
- I forhold til en helt nødvendig omlegging for å bidra til å bremse - og aller helst snu - klimaendringene er energieffektivisering og redusert forbruk langt viktigere enn å legge fornybar energi fra Norge på toppen av et allerede altfor høyt forbruk av fossil energi i Europa. Faktum er at vi sløser kraftig, og det er vesentlig mer å hente på dette området. Forskning viser at potensialet for energisparing i eksisterende bygg på landsbasis utgjør 10

HØRINGSUTTALELSE TIL NVEs FORSLAG TIL NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT Fra Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell/Fonnåsfjellet!»

TWh innen 2020 og heie 40 TWh innen 2040. Til sammenligning ble det i 2018 produsert 3.9 TWh vindkraft i Norge.

- Det synes derfor komplett meningsløst at vi skal ofre helt unike naturområder – Rendalens aller viktigste ressurs for fremtiden – for å bidra til energiforsyning til øvrige Europa, uten at det i realiteten monner. Øvrige Europa må selv bygge ut mer fornybar energi nærmere brukerne. Norge har allerede – relativt sett – «verdensrekord» i produksjon av fornybar energi og ligger dessuten «lysår» foran andre nasjoner i elektrifisering av samfunnet med fornybar energi. I denne sammenheng minnes om at det i stor global skala arbeides målrettet med nye bærekraftige løsninger for både produksjon, lagring og transport av elektrisk energi, og et gjennombrudd antas å være ikke altfor langt unna. Det finnes uansett allerede i dag mange muligheter for å satse fornybart uten å ødelegge verdifull natur. I denne forbindelse bemerkes at det synes som om NVE for område 56 – Nordre Hedmark – i svært liten grad har tatt hensyn til naturverdier. Oppgradering og modernisering av eksisterende vannkraftanlegg kan i stor grad gjøres med helt marginale naturinngrep. HydroCen/NTNU har fastslått at det er mulig å øke den årlige produksjonen med mellom 22 og 30 TWh gjennom opprustning- og utvidelsesprosjekter i norske vannkraftverk, hvilket er langt mer enn hva man tidligere regnet med. Dette forutsetter endret skatteregime eller andre føringer.
- Nasjonal ramme peker ut områder som i utgangspunktet skal være mest egnet, og kan ved første øyekast virke grundig, men rammen innehar store mangler og kunnskapshull. Selv om rammen nå er ute på en bred høring, kan det allerede i utgangspunktet fastslås at blant annet viktige og helt spesielle naturverdier ikke i nødvendig grad er hensyntatt. Vindkraftutbygging i de anbefalte områder i Rendalen må kort og godt betegnes som subsidiert ødeleggelse av unik natur og unike kulturminner- og miljøer uten reell klimagevinst! Og må derfor STOPPES!

Bakgrunn og argumentasjon

- Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell / Fonnåsfjellet!» tilslutter seg fullt ut Rendalen kommune høringsuttalelse – og bes om at denne legges til grunn for denne høringsuttalelse når det gjelder faktaopplysninger, argumentasjon, kart etc.
- I tillegg ønsker vi å understreke følgende:
 - Miljøpåvirkningene er særdeles store, og lokalsamfunnet får lite eller ingenting igjen
 - Vi har tilstrekkelig kunnskap til klart å kunne hevde at den totale belastningen på fjellområdene våre i forhold til landskap og friluftsliv åpenbart vil bli altfor høy med den omfattende utbyggingen som vil måtte skje for økonomisk å kunne forsvare utbygging av kraftnettet!
 - Det finnes ingen kjente avbøtende tiltak som ville kunne kompensere for en utbygging:
 - Utbygging av industrielle vindkraftanlegg krever mye arbeidskraft, utstyr og kompetanse, men problemet for den lokale/regionale verdiskapning er at en helt overveiende andel av dette verken vil komme fra - eller bli værende - i området etter utbygging.
 - Vindturbiner er generelt synlige over avstander på 40–50 kilometer – i dette området – på grunn av landskapets utforming – vesentlig lenger. Evt. buffersoner vil ha null reell effekt.
 - Utvikling av ny fornybar energi må ikke gå på ut over viktige nasjonale kulturarververdier og kulturhistoriske landskapskvaliteter, naturmangfold, friluftsliv og større sammenhengende natur- og kulturlandskapsområde. Det gjør det i dette tilfelle.
 - Selv om det er nødvendig å redusere CO²-utslipp globalt, må vi i samsvar med FNs bærekraftsmål nr.15 verne om livet på land. I dette tilfellet er det økosystemene og biologisk

HØRINGSUTTALELSE TIL NVEs FORSLAG TIL NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT Fra Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell/Fonnåsfjellet!»

mangfold i et viktig fjellområde (det sentralskandinaviske høyfjellsplatået) det dreier seg om. Eksempelvis viktige myrområder og konsekvenser for insekter, dyr og fugler. Flere rødlistede naturtyper og naturopplevelser i Norge er knyttet til disse områdene. Myrene har dessuten en viktig funksjon som karbonlager. Vinden er fornybar – dagens teknologiske løsninger for å fange vinden og omgjøre den til energi er særdeles mangelfull og har negativ klimaeffekt.

Her skuer vi fra Sølén og nordover inn i det område definert som «område 56 - Nordre Hedmark»

NEKA, med Sølén i det fjerne. Nekmyrene naturreservat er et regionalt svært viktig våtmarksområde, og er et av regionens viktigste store sammenhengende myrbiotoper.

HØRINGSUTTALELSE TIL NVEs FORSLAG TIL NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT Fra Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell/Fonnåsfjellet!»

Her skuer vi østover fra Akshaugen mot Lille Sølen (naturreservat) og med Treklettan i bakgrunnen (sør-østre del av område 56 i NVEs nasjonale ramme for vindkraft). Nordre Hedmark må tas ut av rammen også av hensyn til reindrift. Rendalsren har en mange tusen-årig historie og er spydspissen i Rendalens merkevare og et viktig symbol på et intakt fjelløkosystem (har sågar gitt navnet til kommunen; Rendalen).

Oppsummering og konklusjon

En rekke svært viktige lokale, regionale og nasjonale verdier og interesser synes overhodet ikke å være hensyntatt i NVEs «Nasjonal ramme for vindkraft». NVE har ensidig tilsidesatt alle motargumenter og tungtveiende innspill på bakgrunn av områdets produksjonspotensial. Temarapportene – som i all hovedsak legger de faglige premissene for vindkraft – tilsier at Nordre Hedmark må tas ut av rammeplanen. Det synes i det hele tatt som om det er særdeles lite samsvar mellom det faglige grunnlaget i temarapportene og NVEs endelige utkast til nasjonal ramme.

Hele det aktuelle området (område 56 – Nordre Hedmark) fremstår enhetlig og helhetlig med sammenhengende og unike kulturminner- og miljøer, felles historie og kulturhistorie, særegen fauna og flora, unike naturverdier, utstrakt friluftsliv – som er svært viktig for folkehelsen – samt som et svært viktig grunnlag for et bærekraftig nærings- og reiseliv. Det er disse verdiene som har lagt grunnlaget for vår identitet og vår merkevare. Verdier som bidrar til å skape stolthet over våre røtter, bolyst, menneskeverd, trivsel og er dessuten særdeles viktig for besøksattraktivitet.

Den nasjonale rammen bidrar for vårt område – slik aksjonsgruppen ser det – til:

- ✓ Stor fortvilelse og frustrasjon hos lokalbefolkning, hytteeiere og besøkende
- ✓ Sterkt økende konfliktnivå ved en eventuell utbygging
- ✓ Potensiell ødeleggelse og fragmentering av store og villmarkspregede naturområder
- ✓ Tilsvarende ødeleggelse av sammenhengende, omfattende og unike kulturminner- og miljøer
- ✓ Sterkt svekket lokalt og regionalt næringsgrunnlag (for blant annet natur- og kulturturisme, reiseliv, utmarksbeite og fjell-landbruk)
- ✓ Sterk negativ innvirkning på alt dyreliv i området (blant annet potensielt fordreie Rendalsren)
- ✓ Ødelegge den unike arven av veidemannskultur for alle fremtidige generasjoner

HØRINGSUTTALELSE TIL NVEs FORSLAG TIL NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT Fra Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell/Fonnåsfjellet!»

Aksjonsgruppen «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell / Fonnåsfjellet!» krever på denne bakgrunn at område 56 – Nordre Hedmark – blir tatt ut av nasjonal ramme for vindkraft. Dette med bakgrunn i mer enn 5.500 medlemmers enhetlige, sterke og proaktive engasjement mot vindkraftutbygging i store inngrepsfrie og villmarkspregede naturområder i Rendalen, de aktuelle temarapporter samt faglige anbefalinger og berørte nasjonale og regionale verdier/interesser som sterkt og klart fremgår av Rendalen kommunes høringsuttalelse, som gruppen helhjertet og fullt ut støtter.

Gruppen anmoder dessuten på det aller sterkeste om at saken sendes tilbake til Stortinget for fornyet behandling og revisjon av Stortingsmelding St. 25 (2015-2016) i full bredde.

Rendalen 23.september 2019

For Aksjonsgruppe «NEI til vindkraftutbygging i Rendalen Østfjell / Fonnåsfjellet!»

John Fiskvik
Administrator